

GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLED

LETO IV.

PONEDELJEK, 15. 7. 1974

ŠT. 7

Ob 22. juliju prazniku dneva vstaje slovenskega naroda

čestita vsem

delavcem in upokojencem DO LIP, lesna industrija Bled

Uredniški odbor

Srečanje na Pokljuki

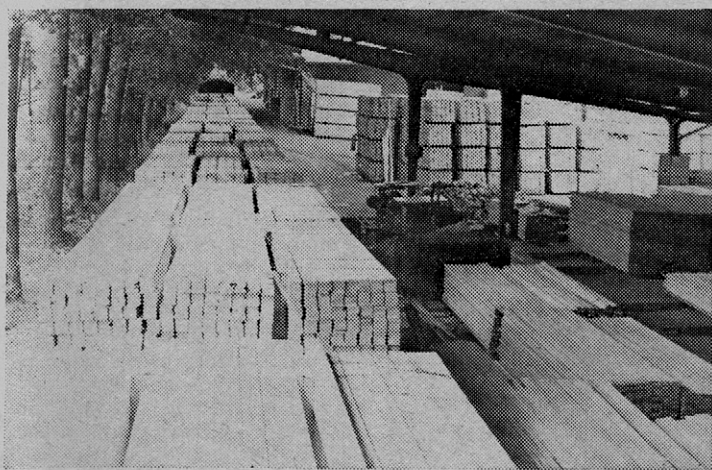
Na tovariško srečanje vseh bivših borcev aktivnih in upokojenih, aktivistov, internirancev ter izseljencev, nas je povabilo podjetje LIP Bled. Srečanje naj bi bilo v soboto, 29. junija pred spomenikom padlih borcev. Toda žal zaradi slabega vremena, dobro pripravljene programa in celotne organizacije, je bilo srečanje v Sport hotelu.

gram. Med vse udeležence so bile razdeljene knjige — samo škoda, da v knjigi ni bil datum srečanja, kraj ter kdo le-to podarja. Po kosilu nas je zabaval hotelski orkester, lahko je tudi vsak zaplesal. Pogovarjali in obujali smo spomine s tovariši in znanci, s katerimi se srečujemo skoraj vako leto na takih srečanjih.

Mislim, da mi dopuščajo vsi udeleženci tega srečanja, da se v imenu vseh zahvalim podjetju, kateri daje veliko pozornost takemu srečanju, katero je tako rekoč postalo tradicionalno. Zela je tudi, da bi taka srečanja še in v čim večji udeležbi bila.

Se enkrat najlepša hvala podjetju, posebno pa tovarišem pri organizaciji srečanja.

Ravhekar Miloš

Vagoni desk pripravljene za transport v Trst. V ozadju že serija pripravljena za naslednje nakladanje. Posnetek je iz TOZD Bled — skladišče žaganega lesa.

Vloga, pomen in dejavnost kulturne skupnosti Radovljica

Razen temeljne izobraževalne skupnosti, ki je bila ustanovljena že pred osmimi leti, je Kulturna skupnost Radovljica najstarejša samoupravna interesna skupnost v naši občini. Ustanovljena je bila 19. februarja 1971 s sklepom občinske skupščine, na osnovi zakona o kulturnih skupnostih in zakona o sredstvih za financiranje kulturne dejavnosti v SRS. Njej so, kot je znano, v naslednjih letih sledile še druge samoupravne interesne skupnosti, ki so v večini že konstituirane na delegatskih odnosih.

Z ustanovitvijo Kulturne skupnosti Radovljica smo tudi na področju kulture vstopili v novo obdobje družbenega in materialnega razvoja, ki označuje bistveno spremembo v odnosih med ustvarjalci materialnih dobrin in delovnih ljudi v kulturi. S tem smo stopili v korak s tokovi, ki nam jih je nakazala nova ustava in dokumenti 7. kongresa ZKS in 10. kongresa ZKJ. Vzpostavljen je aktiven odnos delovnih ljudi do te zvrsti družbene dejavnosti, kot enakovredne sestavine splošnega napredka in razvoja. Hkrati pa je odpravljen proračunski način usmerjanja kulture, ki ga je zamenjalo družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje.

Kulturna skupnost že dokaj uspešno povezuje interese vseh delovnih ljudi in kulturnih delavcev, poklicnih in amaterskih, v demokratično dogovarjanje o kulturni politiki ter o usmerjanju in omogočanju razvoja kulturne dejavnosti v občini. Čeprav ob ustanovitvi te samoupravne interesne skupnosti še ni bilo pogojev za dosledno uveljavitev delegatskega sistema, so v najvišjem samoupravnem organu — 29-članski skupščini kulturne skupnosti in njenih pomožnih teles, že od začetka zastopani tudi večji delovni kolektivi in vse družbeno politične organizacije. Vzpostavitev popolnega delegatskega sistema bo možna šele sedaj, ko je sprejeta nova ustava. To bo tudi prva naloga kulturne skupnosti v tem letu, hkrati s sprejetjem novega statuta na temelju določil nove ustave.

Navzlic začetnim težavam, ki so spremljale dejavnost kulturne skupnosti pri uveljavitvi njene vloge v usmerjanju in vsebinski zasnovi kulturne politike v občini, je po ocenah družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov, izpolnile svoje poslanstvo. Iz poslovnih poročil, ki so bila posredovana javnosti in verificirana na skupščini kulturne skupnosti, je nazorno prikazan obseg dela in napredek v kulturni dejavnosti.

Kulturna skupnost zlasti pospešuje tiste zvrsti kulturne dejavnosti, ki približujejo kulturne vrednote čimvečjemu krogu in neposredno povezujejo življenje in delo delovnih ljudi s kulturnim ustvarjanjem in postvarjanjem. V tem smislu se usmerja tudi vsakoletni program kot tudi prvi srednjeročni pro-

gram kulturne dejavnosti za obdobje 1971—1975.

Glede na skrajno nizko materialno bazo, ki jo je kulturna skupnost nasledila iz obdobja proračunske usmeritve kulture v občini, je bilo nujno zagotoviti osnovne materialne pogoje. V radovljiški občini smo bili zlasti deficitarni v prostorih in objekti za kulturo, saj razen dveh, treh dvoran, nismo imeli nobenih prostorov ne za amatersko množično kulturo, ne za knjižnice, muzeje in galerije.

Medtem ko se je v 1971. letu namenilo za najnujnejša vzdrževalna dela in majhne investicije v kulturne objekte le 50.000 din iz občinskega proračuna, so te naložbe od ustanovitve kulturne skupnosti vsako leto večkrat narasle. Za te namene je v letu 1974 planirano že okoli 500.000 dinarjev, torej 10-krat več, kot pred ustanovitvijo. V polčetrtem letu so dokončno obnovljeni in opremljeni Muzej talcev v Begunjah, Kovaški muzej v Kropi, Čebelarški muzej v Radovljici in Linhartova soba v Radovljici in delno Muzej planšarstva in sirarstva v Stari Fužini. Popolnoma so obnovljeni in sodobno opremljeni prostori matične knjižnice v Radovljici, knjižnice na Bledu, v Begunjah in Kamni gorici. Na novo pa so opremljene tudi druge krajevne knjižnice v občini.

Znatna finančna sredstva so vložena tudi v obnovo nekaterih kulturnih domov (Podnart, Sp. Gorje, Zg. Gorje, Češnjica, Boh. Bistrica, Boh. Bela, Lesce). Kljub temu pa bo potrebno tudi v prihodnje združevati še veliko denarja za obnovo obstoječih domov in drugih kulturnih objektov. O tem bodo odločali v prihodnje delovni ljudje, ko bodo obravnavali potrebe po programih o splošni in skupni porabi. Odločali pa bodo tudi o celotni programski politiki kulturne skupnosti, za katero odvajajo del svojih prispevkov iz bruto osebnega dohodka.

V 1974. letu so se po družbenem dogovoru in samoupravnem sporazumu odločili za prispevek v višini 0,58 %, ki bo namenjen kulturi v občini in 0,18 % za skupne slovenske kulturne potrebe in obveznosti. To v absolutnih zneskih predstavlja za Kulturno skupnost Radovljica 2.740.000 din in za Kulturno skupnost Slovenije 850.000 din, ali 16 % več kot je znašala lanskoletna finančna realizacija.

Ko smo že pri sredstvih, naj navedem, v katere namene in za katere koristnike se združujejo, razen za investicijske naložbe, ki so že navedene.

Glede na programsko usmeritev kulturne skupnosti, v kateri so zajeti vsi vidiki kulturnega življenja in dejavnosti, kot sestavnega dela združenega dela v občini, kulturna skupnost združuje sredstva za: knjižničarstvo, arhivsko dejavnost, spomeniško varstvo, muzejsko dejavnost, likovno-galerijsko dejavnost, kulturno-estetsko dejavnost, vokalno dejavnost, instrumentalno dejavnost, folklorno

dejavnost, dramsko dejavnost, literarno založniško dejavnost in kulturno sodelovanje z zamejskimi Slovenci, zdomci ter ostalimi jugoslovanskimi narodi, organizacijsko usmerjevalno dejavnost, kulturno politično pridelitve in proslave, gostovanja gledaliških, vokalnih, instrumentalnih in folklornih skupin v okviru kulturne akcije v delovnih organizacijah.

Poleg tega pa kulturna skupnost namenja del sredstev tudi za posamezne akcije, ki imajo poseben pomen za kulturo v občini.

Kulturna skupnost Radovljica usmerja svojo politiko povezovanja in združevanja interesov vseh delovnih ljudi, poklicnih in amaterskih kulturnih delavcev, prek obstoječih samoupravnih organov (skupščine, izvršnega odbora, prek strokovnih odborov za posamezna kulturna področja) in kulturne institucije: Matične knjižnice A. T. Linhart, Muzej radovljiške občine, Zveze kulturno prosvetnih organizacij, Delavske univerze in Glasbene šole. Izven občine pa prek Zavoda za spomeniško varstvo Kranj, Gorenjskega muzeja Kranj, Tehniškega muzeja Slovenije in Tehniškega muzeja Jesenice, Gledališkega muzeja Slovenije. Zgodovinskega arhiva Ljubljana, Slovenske akademije znanosti in umetnosti, izdajateljskega sveta kulturne revije Snovanje in drugih.

Kulturna skupnost Radovljice je v skladu z ustanovnimi določili v svoji dejavnosti tesno povezana tudi v okviru gorenjske regije v Svetu gorenjskih kulturnih skupnosti, v katerem je zastopana z dvema delegatoma.

To je bežen prikaz funkcije in vloge Kulturne skupnosti Radovljica, ki naj služi članom delovnega kolektiva LIP Bled za osnovo, ko bodo koristili svoje ustavne pravice, bodisi kot kulturni ustvarjalci ali koristniki dobrin soodločali o njeni nadaljnji usmeritvi.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je delovni kolektiv LIP Bled množično vključen v številne kulturne dejavnosti v različnih društvih in amaterskih kulturnih skupinah po vseh krajih občine, kjer živijo in delajo njegovi člani. Prav tako pa se delovni ljudje LIP in njihove družine množično vključujejo v kulturno akcijo — tudi kot koristniki kulturnih dobrin. To pa je dokaz visoke kulturne in nacionalne zavesti članov kolektiva, ki lahko služijo za zgled tudi ostalim delovnim organizacijam.

Jošt Rolc

Dopisujte
v Glasilo

Sodelovanje z Železarno Jesenice

Na kolegiju dne 3. 6. 1974 je bila obravnavana problematika kovinskega podboja. Poudarjeno je bilo, da podboj, kakršnega že proizvaja »Železarna« Jesenice, odgovarja osnovnemu principu, da naše vratno krilo monetažno ustreza podboju.

Prodaji je bila glede na to dana zahteva, da se odloči glede politike do kovinskega podboja in da pospešeno začne z akcijo. Naše takratno stališče je bilo previdno z ozirom na končno kapaciteto 400.000 kovinskih podbojev in smo bili mnenja, da bi odkupili le določeno manjšo količino. Kasneje smo situacijo ocenili natančneje in se odločili za aktivnejšo vlogo pri tej povezavi in uvajanju tega izdelka na tržišče z namenom, da v slučaju hitrega prodora na tržišče prevzamemo vodilno vlogo.

Program te odločitve obsega sledeče:

1. Da bomo odkupili v obdobju

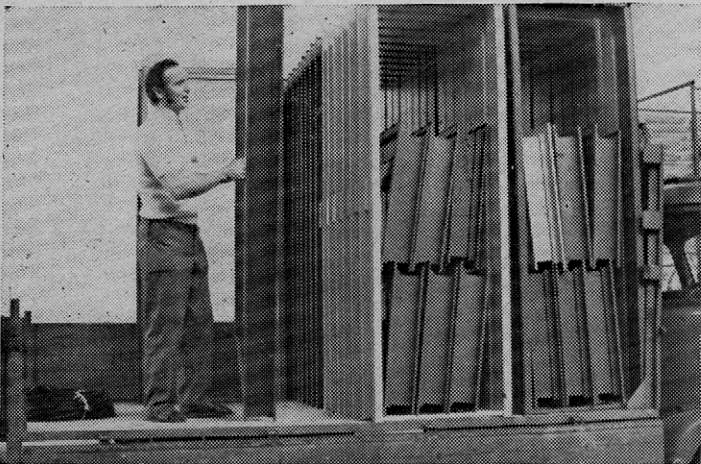
»priprave kapacitet« Železarne Jesenice t. j. do 1. januarja 1975 in krmarili vso njihovo proizvodnjo, ki je ocenjena na 15.000 podbojev.

2. Da bomo v tem času s to količino testirali tržišče in ugotovili prednosti in eventualne pomanjkljivosti in

3. Da se bomo v prihodnjem letu na osnovi rezultatov odločili za obliko in obseg sodelovanja.

Zaradi tega smo se že 5. 6. 1974 dogovorili s predstavniki »Železarne« Jesenice za dobavo 350 podbojev v tovarno Bled, da na licu mesta ugotovimo rezultate dosedanjih dogovorjanj.

Ugotovljene so bile številne pomanjkljivosti, zaradi česar je bil sklican sestanek predstavnikov »Železarne« in LIP Bled 20. 6. 1974 na Rečici, kjer smo skupno z »Železarno« in našo razvojno službo razreševati in vsklajevati že omenjene konstrukcije in proizvodne pomanjkljivosti.

Kovinski podboj

Stavbno pohištvo se je leta in leta izdelovalo leseno. Razvoj gradbeništva z uporabo raznih opaznih sistemov in predvsem pomanjkanje lesa so vzroki, da posebno gospodarsko najbolj razvite države vse več uporabljajo kovino in plastiko.

Železarna Jesenice je s sodelovanjem gradbeništva in lesne industrije razvila kovinski podboj ter pripravila program s kapaciteto 400.000 kosov podbojev letno. Izdelovali bodo mokromontažne, tunelske in sestavljive podboje na sodobni avtomatki liniji. Gradbena dela so v polnem teku, potrebna strojna oprema je naročena in realno je pričakovati, da bo proizvodnja kovinskih podbojev že konec letošnjega leta stekla.

Za začetek je Železarna Jesenice nabavila kovinske profile in organizirala manjšo proizvodnjo z željo, da dobijo čimveč izkušenj in predvsem, da si s svojim novim izdelkom pred začetkom masovne proizvodnje utrejo pot na tržišče. Iz te začetne pro-

izvodnje je naše podjetje že odkupilo in kompletiralo manjšo količino kovinskih podbojev.

Naše podjetje že dalj časa tesno sodeluje z Železarno Jesenice na razvoju kovinskega podboja. Posebno v zadnjem času so bili skupni sestanki intenzivni na vsklajevanju dimenzij kovinskih podbojev in vratnih kril ter lahko mirno trdimo, da z odpravljanjem pomanjkljivosti v proizvodnji kovinskih podbojev kmalu ne bo težav pri kompletaciji z našimi vratnimi krili.

Že iz opisanega je delno razumljivo, da kovinski podboj ni direktni konkurent lesenemu. Današnje tržišče zahteva predvsem kompletna vrata, naša proizvodnja pa izdeluje predvsem vratna krila in zato je kovinski podboj ne bo nikoli v celoti izpodrinil lesenega in da bo tržišče še vedno zahtevalo manjše količine lesenih ali izdelanih iz raznih lesenih tvoriv.

Jaka

Münchenski sejem

Malce smole v Malnitzu, pripeljali smo do parkirišča ravno, ko je vlak odpeljal. Dvajset minut čakanja v avtomobilu, ker je bilo zunaj pošteno mrzlo. Končno smo se odpeljali skozi predor in v dolino navzdol skozi špalir hotelov, vikendov, gostišč, letoviških krajev Avstrije. Držali smo se smeri proti Salzburgu in do nemške meje. Ker je zelena karta imela en križec preveč, je neizprosni nemški carinik zahteval novo, kar je pomenilo osemindvajsetdeset mark inanj v naših žepih. Pri nas stane taka karta dva jurja. Na avtocesti je bilo potem boljše, ker ni nihče več ustavljal. Ustavljati pa smo se morali v Münchnu, da smo vprašali, kje je glavni železniški kolodvor. Vprašani

so odgovarjali, da je treba zaviti na levo, obvezne smeri pa so trmasto kazale naravnost in na desno. Ko smo končno le našli luknjo na levo, smo z majhno zamudo uspeli parkirati blizu glavne železniške postaje. Nato pa znanje nemščine v roke in s prijaznimi in uslužnimi domačini se je dalo zmeniti vse.

Tretji sopotnik naju je popustil in ostala sva sama. Drugi dan ob sedmi uri sva bila že pred vhodom na sejmski prostor. V milijonštiristotisočnem mestu pa večina ljudi začne delati šele ob devetih, tako sva na sejmski prostor lahko vstopila šele ob tej uri.

Na dvorišču, nedaleč od vhoda naju je pozdravilo ogromno steblo afriškega porekla — na

Glavni vhod na razstavišče Münchenskega sejma

debelejšem koncu premera 4 m, dolžine 11 m in 80 t težko.

Na razstavnih prostorih so prikazovali največ strojev, naprav, priprav, vozil, namenjenih za gojitev, izkoriščanje gozdov. Prikazanih je bilo vrsto motornih

Veličasten vtis je naredil stroj za lupljenje hlodovine na kolesih. Stroj je možno prevažati po gozdu do kupov posekanih stebel. Seveda mora do posameznih skupov voditi cesta.

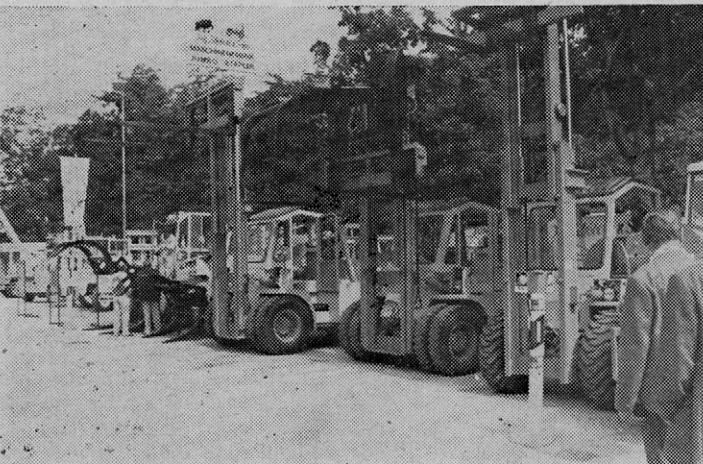

Razstavljeno deblo v parku Münchenskega sejma

žag, vitlov, žičnic, traktorjev in drugih pripomočkov za podiranje, obdelavo in transport stebel iz gozda in naprej do potrošnika.

Na prvi stezi razstavnega prostora je bila razstavljena vrsta čelnih vilicarjev, uporabnih tako

Na razstavišču je bilo mogoče videti tudi mali strojček za lupljenje posameznega stebela. Tak strojček je možno montirati na vsak malo večji traktor. Žal delovanje tega nisva videla. Kvaliteta lupljenja pa na stebelu, olupljenem na demonstraciji ni bila primerna.

Razstavljene čelne vilicarje

v gozdarski kot v lesnoobdelovalni stroki. Večina razstavljenih vilicarjev prednjačijo po funkcionalnosti, opremljenosti, namenu uporabe in drugimi tehničnimi izboljšavami od svojih predhodnikov.

Razstavljene mini portalni žerjav, ki ga je možno prevažati tudi po cesti in drugih utrjenih ravnih platojih, je zanimiva naprava. Proizvajalec pa izdeluje tudi transportne mize z gnanim trakom in možnim transportom

Lupilni stroj za oblovino na kolesih

pod različnimi koti. Poleg tega pa zelo funkcionalne ročne vozičke, mini čelne vilicarje in vrsto izvedb dvigal.

Veliko pozornost je vzbujal vilicar angleške izvedbe. Vilicar je majhen, zelo okreten in ga je možno zelo hitro spremeniti iz stranskega v čelnega. Sistem nakladanja je možno obrniti za 90 stopinj. Izdelujejo štiri tipe: 3 t, 4 t, 5 t in 6 t nosilnosti.

Velika gneča je bila tudi okrog stroja za sortacijo lesenih gred. Tudi ta stroj je bil angleške izvedbe. Ta stroj elektronsko ugotavlja sposobnost posameznega kosa glede na zahteve vzdržnosti raznih nosilcev, strešnih konstrukcij in drugih. Pri prehodu skozi stroj ta ugotovi uporabnost kosov in sposobne za posamezne namene odmetava na eno stran, nesposobne pa na drugo.

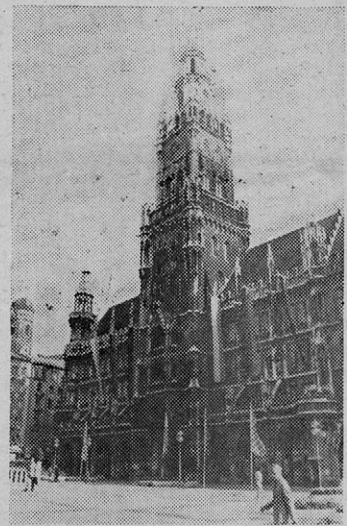
Nek razstavljalec je prikazoval novo izvedbo kotalnih tirov za težja bremena s posebnim zahtevam za stabilnost zložajev.

Razstavljalec je tudi Vollmer vrsto raznih naprav za razperjanje rezil, strojev za brušenje rezil in strojev za valjanje tračnih žag.

Zelo lepa in funkcionalna sta bila razstavljena popolnoma avtomatska stroja za brušenje krožnih in jarmeniških žagnih listov. Prikazanih je bilo tudi nekaj novih strojev za razperjanje žagnih zob.

Med vrsto razstavljenih motornih žag različnih proizvajalcev je bila zanimiva motorna žaga za čeljenje hlodovine na posebnih vodilih z ročko za potezovanje navzdol.

Proizvajalec sadolinskega premazov je prikazoval te v posebnih barvnih odtenkih.

Münchenska mestna hiša

Za gozdarsko proizvodnjo je bilo prikazano še izdelovanje humusa in strojno nanašanje tega na osiromašena gozdna tla. Pridelovanje semen gozdnih sortimentov, sejanje tega in sajenje sadik kar v stoječem stanju s posebno napravo. Prikazanih je bilo več škropilnic za škropljenje sadik za zaščito teh pred škodljivci.

Švedi so razstavili posebno klupo, s katero izmerimo stoječe drevo v gozdu in kubaturo odčitamo že na klupe.

Zelo uporaben je izgledal prikaz brizganja barv za označevanje krojev, oštevilčenje in druga označevanja z enostavno in poceni napravo.

Švedi so med drugim prikazovali stroj, ki med lupljenjem oklesti tudi veje. Manjša stebela pa na posebnem prenosnem sekalniku sekajo v sekanje kar v gozdu. Prikazan je bil tudi poseben stroj za izžaganje storov več cm pod zemljo. Potem še posebna naprava, ko jo lovec prinese v gozd kot nahrbtnik, montira na drevo in stoječ v njej zleze na drevo, za nameček naredi še streho nad glavo in tako čaka na divjad.

Kot rečeno, je bilo več opazanka na prikazovanju tehničnih dosežkov v gozdarstvu, manj pa v lesni industriji. Prikazane posebne stroje in naprave, uporabnih v lesni industriji, pa si je bilo vredno ogledati. TAND

Sklepi samoupravnih organov

Svet za družbeni standard

1. Sprejel je sklep o odkupu 9 stanovanj
2. Stanovanjska hiša v Soteski bo prodana po predpisih o prodaji stanovanj in stanovanjskih hiš. Določena je 80 % izklicna cena od ocenjene vrednosti. Davek in prepis plača kupec. V kolikor kupi hišo naš delavec, bo odobreno plačilo tako, da plača 20 % kupne cene takoj, ostalo pa v obročnem posojilu na 20 let.

Pregledati je treba tudi še ostale objekte v Soteski, v kolikor pridejo v poštev za prodajo.

3. Za vsak izdani topli obrok hrane se regresira kuhinjam pa 2,50 din; v enotah pa, kjer še nimajo organizirane kuhinje, po 5.— din za delovni dan. Pri tem se odšteje, kakor doslej bolovanje, dopust in službeno potovanje.

4. Dodeljenih 120.000.— din iz združenih sredstev stanovanjskega sklada v občini Radovljica je svet razdelil po predhodnem ogledu stanovanj naslednjim prosilcem:

— Minki Dobrinjanin	25.000.— din
— Francu Bajtu	40.000.— din
— Alojzu Burju	10.000.— din
— Mariji Peterman	20.000.— din
— Simonu Marklju	25.000.— din

5. V komisijo za ogled stanovanj prosilcev za dodelitev stanovanj so bili imenovani:

— Vinko Čuden
— Franc Dežman
— Franc Mencinger
— Ivan Robič

6. Dodelil je pomoč nekaterim društvom in šolam.

Svet za delovne norme

1. Svet za norme se strinja s predlaganimi spremembami normativnih izhodišč, ki jih je izdelal ŠD in služba za nagrajevanje.

2. Izkustvene in tehnične norme veljajo za nedoločen čas, začasni normativi pa veljajo za obdobje 6 mesecev.

3. Za TOZD Bohinj je podaljšal časovne delovne norme, potrdil nove časovne delovne norme in potrdil tehnično normo za Iso-span, ki velja od 1. 7. 1974 dalje.

4. Za TOZD Bled in Mojstrana je potrdil časovne delovne norme.

Novo sprejete časovne delovne norme veljajo za 1 mesec; po 1. 7. 1974 pa veljajo kot korigirane za 6 mesecev.

5. Vodjo službe OD in ŠD je zadolžil, naj korigira normative za storitveno žaganje.

Svet za gospodarjenje

1. Na osnovi korekcij normativov za 22,58 % (potrdil jih je svet za norme), se kategorije povečajo za 30 %.

2. Ker so se normativi v poprečju korigirali za 22,58 %, se korigira tudi % za državne praznike in letni dopust, ki znaša 106 %.

3. V zvezi s spremembami oz. povišanjem kategorij je treba spremeniti 17. in 21. člen pravilnika o udeležbi delavcev na dohodku:

- a) v 17. členu se popravijo kategorije, in sicer:
- pripravnikom s srednjo izobrazbo po obračunski postavki delovnega mesta V. kategorije
 - pripravnikom z višjo izobrazbo po obračunski postavki delovnega mesta VIII. kategorijo
 - pripravnikom z visokošolsko izobrazbo po obračunski postavki delovnega mesta po X. kategoriji.

V naslednjem odstavku pa se 20 % dodatek spremeni v 10 %.

b) v 21. členu se točka (b) spremeni tako, da se pravilno glasi:

Za čas uvajanja po tehničnih normah se prizna za prve 3 mesece 10 % dodatek, za nadaljnje 3 mesece pa 5 % dodatek. Po 6 mesecih se dodatek ukine.

c) takoj pa začne veljati sprememba 9. člena pravilnika, ki se praviloma glasi:

Višina nadomestila za nesrečo pri delu in obolenju za poklicno boleznijo znaša 100 %, višina nadomestila za bolezen in nesrečo izven dela do 30 dni znaša 90 % (doslej je bilo 80 %).

4. Potrdil je pribitke na osnovne obračunske postavke, ki veljajo od 1. julija 1974.

5. Potrdil je zvišanje honorarjev za prispevke v Glasilo.

6. Potrdil je predlagani plan investicij za leto 1974 in ga daje v obravnavo DS TOZD ter prosi za soglasje plana s pripombami in spremembami, ki jih je svet sprejel.

7. Na podlagi predlogov ŠD in vodje OD je svet rešil pozitivno pet pritožb delavcev, šest jih je odstopil pristojni službi v ponovno proučitev, enajst pa jih je zavrnil, ker smatra, da so delovna mesta pravilno ocenjena.

Svet za izobraževanje

1. Določil je višino nagrad za počitniško prakso, ki znaša: — za obvezno prakso (po programu šole) — 600,00 din — za neobvezno prakso — 1200,00 din ± 10 % glede na pridnost pri delu.

Sklep velja za 22 delovnih dni.

2. Razpisati je potrebno več učnih mest za vajence ozkega profila — pogoj: najmanj šest razredov osnovne šole.

3. Francu Čufarju je spremenil posojilo v štipendijo. Kot pripravnik je zaposlen v Podnartu. Mentor mu je Franc Globočnik.

4. Na prošnjo Janka Ravnika in Janka Arha za oprostitve počitniške prakse v naši delovni organizaciji, je bil sprejet sklep, naj opravita 10 delovnih dni prakse pri nas.

5. Miha Mavrič naj povrne stroške šolanja za I. letnik na Delovodski šoli lesne stroke v 12-mesečnih obrokih.

6. Zorici Jevremovič, ki prosi za prekinitve pogodbe za povrnitev stroškov šolanja na višji gradbeni šoli (plačali smo šolnino za 6 mesecev), se le-ta spremeni v štipendijo.

7. Za ekskurzijo v SSSR, ki jo organizira VSOD, bomo za Franca Globočnika, študenta te šole, plačali 50 % od skupne vrednosti stroškov potovanja.

Za dan vstaje — čistejše okolje v tovarni Bohinj

Dolgoletna želja Bohinjcev, posebno delavcev, zaposlenih v tovarni Bohinj, se bo uresničila. Lesni odpadki (žagovina in skoblanci), ki so nas več let dušili v sami tovarni in izven nje, bodo koristno izkoriščeni v toplotno energijo. Zadnje čase smo lahko tudi brali v raznih časopisih kritiko, kako kvarimo naravne lepote Bohinja z odlaganjem odpadkov na nedovoljenih mestih. Da temu naredimo konec, se je kolektiv tovarne Bohinj z ostalimi službami LIP Bled odločil za nabavo novega vročevodnega kotla, na kurjenje z lesnimi odpadki. Na tako odločitev pa je vplivalo predvsem sledeče:

— velika količina razpoložljivih lesnih odpadkov,

— pocenitev toplotne energije in

— čistejše okolje in ozračje. Zakaj do takšne odločitve že v preteklosti ni prišlo?

Vzroki za to so v sledečem:

— pred letom dni nam je pogorela tovarna lesne moke, katere osnovna surovina je bila žagovina iz naše tovarne. Vsa ta žagovina, in to jo je cca 3 kamione na dan, je nastala kot višek, ki jo lahko izkoristimo v toplotno energijo.

— suhi odpadki, ki nastanejo pri predelavi lesa, so se povečali z naraščajočo proizvodnjo in z uvedbo novih artiklov. Del teh odpadkov smo koristili že na starem obstoječem kotlu, ki pa vseh teh količin ni mogel

predelati v toplotno energijo. Tudi če bi bil stari kotel še sposoben za nadaljnje obratovanje, bi kljub temu ostalo 1—2 kamiona odpadkov. Vemo pa, da je bil ta kotel sposoben samo na suho kurjavo.

— Poleg tega smo v letošnjem letu pričeli z izgradnjo sodobnega krlišča hlodovine, pri katerem bo nastalo cca 28 m³ odpadkov (lubja) na dan, ki se lahko izkoristi kot toplotna energija. V kolikor teh odpadkov ne bi pokurili in jih vozili nazaj v gozd, bi se strošek obratovanja tega krlišča še povečal.

Torej odpadkov več kot preveč.

Za orientacijo samo sledeči postopek:

Iz enega m³ hlodovine osušene na cca 10 % vlage predelane v opazne plošče, nastanejo sledeči odpadki za kurjavo:

lubje	36 kg
žagovina v žagi	66 kg

Za postavitev tega kotla je bilo treba urediti naslednja dela:

postavitev 2 kom silosa (sveža in suha kurjava)	451.000 N din
postavitev 6 kom ciklonov	42.000 N din
temelj za kotel z ostalimi pomožnimi prostori	315.000 N din
nabava samega kotla z montažo elektroinstalacije in toplovodni priključki	2.065.000 N din
Skupno	3.027.000 N din

Sedanji letni strošek z mazutom in odvozom odpadkov znaša 1.670.400 dinarjev.

Ta investicija bo izplačana v 1,9 leta brez stroškov vzdrževanja, amortizacije in elektroener-

žagovina, skoblanci v predelavi 77 kg skupno 179 kg

Poleg tega nastanejo še drugi odpadki, ki jih uporabimo za proizvodnjo iso-span zidakov in lesne moke.

Do sedaj je imela naša tovarna 1 kotel z zmogljivostjo 4 G cal na kurjenje z mazutom in 1 stari kotel z zmogljivostjo 1,8 G cal na kurjenje z lesnimi odpadki. Stari kotel smo sedaj zamenjali z novim z zmogljivostjo 4 G cal na kurjenje z lesnimi odpadki.

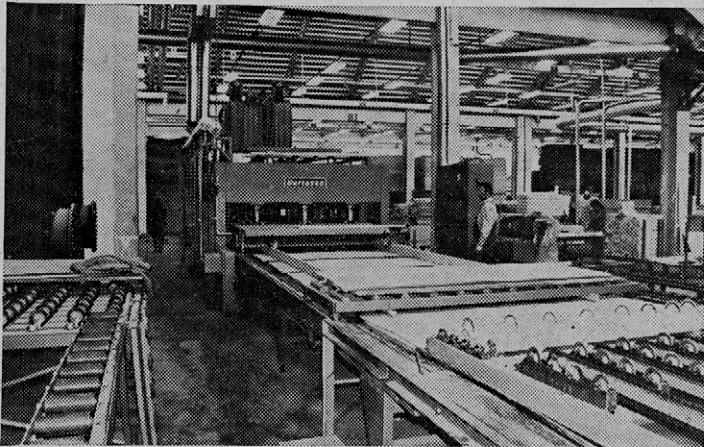
Prednost tega kotla je v tem, da lahko kurimo sveže in suhe odpadke istočasno ali pa ločeno vsako posebej. Seveda je tak kotel zelo drag, ker ima zelo komplicirano doziranje odpadkov in posebno urejeno kurišče za obe vrsti odpadkov. Tudi izgorevanje v tem kotlu je popolnejše kot je bilo do sedaj, torej manj črnega dima.

gije. Smatram, da je taka investicija rentabilna, poleg tega pa nam bo pripomogla k čistejšemu okolju in zraku. Rešena bo tudi toplotna energija za prihodnjih 10 let. **Vinko Čuden**

Kaj pa žagarstvo?

Izkušnje zadnjega leta nas opozarjajo na dejstvo, da sta v svetovnem merilu gospodarstvo in strategija odločujoče pomenila odnos do virov snovi in ener-

darsko-finančnih interesov in vzpodbuda za politični in gospodarsko tehnološki napredek v borbi za enakopravnost človeštva.

Del naše proizvodnje

gije in posebej še do surovin samih. Izraz teh dogajanj je izbruh cen, ki so nepričakovano tako narasle in še naraščajo z uničujočim učinkom na predelovalno industrijo.

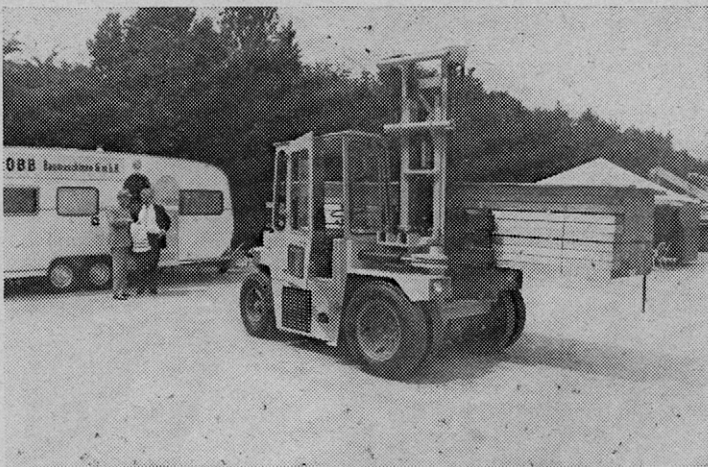
Če že ni les prva surovina, ki je doživela ta silen preobrat v vrednosti, pa je gotovo med prvimi, če v tem primeru pustimo prednost nafti in nekaterim surovinam.

Nafta je odigrala svojo strateško vlogo, vendar lesna surovina kjerkoli na vseh kontinentih po svojem pomenu prav nič ne zaostaja in v mnogih primerih celo soudarja s problemi nafte, kot vir surovin in materialov, ki niso nič manj potrebni svetovnemu gospodarstvu, kakor naftni derivati.

Les postaja vse bolj predmet svetovne trgovine in gospodarske politike in s porastom cene ne pozna ovir dolgega več tisoč kilometrskega transporta.

Za dežele v razvoju so postali neprehodni in nepregledni gozdovi na mah vzpodbuda gospo-

Vrednost, nekdanjih cenovnih vrst lesa — eksot so narasle bolj skokovito, kakor drugim surovinam in predelava se je nenadoma znašla pred nepričakovanim dvigom cen izdelavnih materialov. Posledice v predelavi so usod-

Stranski viličar, ki ga je mogoče takoj spremeniti v čelnega

ne in povzročajo restrukturiranje stroškov in dviganje cen gotovih proizvodov, na kar pa tržišče ni pripravljeno in povišanje cen odklanja.

V vsem tem kroženju posledic enega ukrepa in v verižni reakciji dvigovanja cen smo tudi mi ena proizvodnih organizacij, ki je v celoti odvisna od pogojev preskrbe z lesno surovino. Dvigovanje cen od lanskega leta sem nas je presenetilo tem bolj, ker smo aktivirali dve novi tovarni, vezani izključno na les — domače in prekomorske provenience.

Obema pa je cena poskočila od 100 %—300 %. Potrošno tržišče izdelkov pa še ni pripravljeno sprejeti mase teže teh brenten, le počasi se odpirajo ventili predelovalni industriji, da vsklajuje cene. Zato pa je pripravljena s tehnologijo in organiziranostjo doseči najnujnejše izravnave in brisanje izgub iz gospodarskih obračunov.

Pozornost pa se je v vsem svetu obrnila v surovinsko vprašanje, ki se preliva s strategijo in politikom.

Obdelave lesne surovine so se tehnologi vsega sveta lotili z vso resnostjo in strokovnostjo vse od gojenja gozdov, poseka, spravila in prevoza. Primarna predelava doživlja preporod z novimi lesno obdelovalnimi stroji z no-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Kaj pa žagarstvo?

(Nadaljevanje s 3. strani)

vo metodiko najvišjega integralnega izkoriščanja lesne surovine.

Prav mi pa smo v tem času aktivirali novo proizvodno opaznih plošč in novo proizvodno vrat, ne da bi pri tem mislili tudi na razvoj primarne predelave lesa.

Usmeritev v finalizacijo mora ostati končen cilj, vendar ob istovrstnem razvoju tehnologije za najboljše izkoriščanje surovine. Naše surovinsko zaledje je dovolj močno in kvalitetno zanimivo za uporabo najmodernejših metod in najmodernejših opreme.

Mehanizirano krlišče, ki ga z GG Bled gradimo v Bohinju, je delni pristop k osvajanju sodobne tehnike, vendar pa ostaja ne-rešenih še cela vrsta vprašanj.

Organizacijsko in kadrovske niso danes usmerjeni za iskanje najboljšega izkoriščanja surovine niti ne v preučevanju najracionalnejše tehnologije primarne predelave.

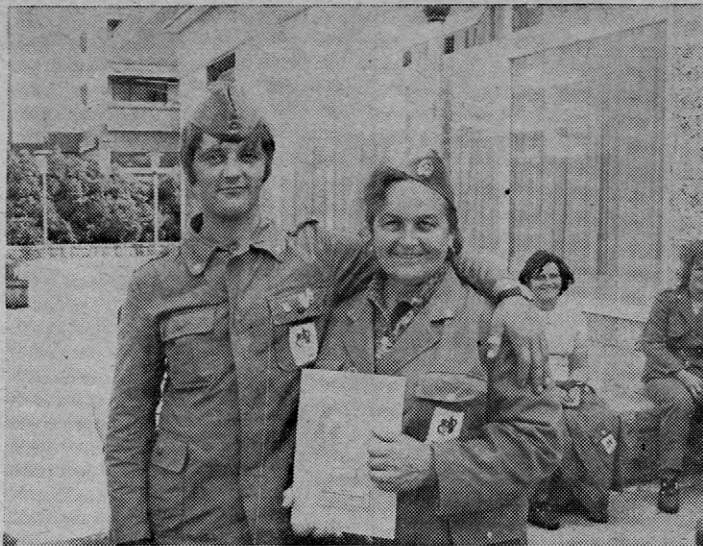
Zadovoljuje nas obstoječ način predelave, morali pa bi imeli pripravljene vsaj dobro preštudirane programe bodočega razvoja žagarstva.

Tehnični sektor ne obstoji več, v razvoju ni odgovornih kadrov za razvoj primarne obdelave lesa, v TOZD pa parcialno reševanje problema ne bi dalo pravih rešitev.

Delna rešitev je podana s tem, da v razvoju odpremo mesto: nosilca nalog za razvoj primarne obdelave lesa. Ta naš bodoči sodelavec bo moral delati požrtvovalno, da bo nadoknadil zamujeno.

Spodbudo za ta prispevek »Glasila« mi je dal zadnji primer, ko LIP Bled ni sodeloval na seminarju o sodobnem žagarstvu na razstavi Interforest v Münchenu — in sicer zato, ker nimamo kadra s posebno zadolžitvijo s tega tako pomembnega delovnega področja lesno industrijske panoge, kamor spada mo.

J. H.

Veselo razpoloženje po tekmovanju v Velenju — desetarka Meta s plaketo

Industrijsko gasilsko društvo LIP Bled — Rečica se je udeležilo medobčinskega gasilskega tekmovanja v Ribnem pri Bledu, dne 12. maja 1974 z eno moško in eno žensko desetino. Ker sta pri industrijskih moštvih obe naši desetini dosegli moški prvo in ženske pa drugo mesto, sta se seveda plasirali naprej na republiško gasilsko tekmovanje.

In tako smo z moško in žensko desetino 23. junija t.l. nastopili na republiškem gasilskem tekmovanju v lepem novozgrajenem mestu Velenju. Ostane nam le vprašanje, kako smo tekmovali. Nekdo bi na podobno vprašanje odgovoril približno takole.

Nedeljskega jutra smo se gasilci in gasilke od blizu in daleč tudi iz sosednje Avstrije in Madžarske zbrali na skrbno pripravljeno športno stadionu v Velenju. Vse kar se tiče dela organizatorjev pripomb ni. Udeležba nastopajočih skupin iz cele Slovenije je bila pestra in polnoštevna, saj je naša moška desetina imela izžrebano 128 zaporedno tekmovalno številko, ženska desetina pa 81.

Naši desetini sta tekmovali v naslednji sestavi:

Moška desetina:

Zerovec Franc
Ambrožič Vinko
Koren Franc
Žvan Pavel
Por Bojan
Mrak Jakob
Kušar Stefan
Žvan Jurij
Jan Janez
Potočnik Anton

Ženska desetina:

Soklič Marjeta
Potočnik Poldka
Cupar Antonija
Repe Kristina
Gogala Jožica
Jan Urška
Galinec Stefanija
Saftič Julijana
Fister Stefanija
Janša Ivanka

Če bi osebno ocenjeval desetine pri tekmovanju, bi celotno delo vseh ekip ocenil zelo dobro, saj smo se ravno na tem tekmovanju imeli priložnost srečati z izurjenimi moškimi in ženskimi desetini.

Ženske desetine so se v Sloveniji v obdobju dveh let tako pomnožile — tako pomladile, postale so tako borbene in v znanju in hitrosti tako popolne, da bomo morali tudi mi posebno pri ženskah v bodoče stremeti za pomlajenost.

Pridobiti bo treba mlade, jih vzgojiti za vestne članice, katere bodo kot do sedaj znale in hotele braniti naše že dosežene uspehe.

Tukaj ne mislim kritizirati naših dveh desetini, če jih že ne hvalim. Že sami rezultati zgovorno pričajo o dobrih doseženih mestih, saj so ženske pri industrijski B skupini bile na prvem mestu, moška desetina pa pri industrijskih na četrtem mestu.

Tekmovali smo

zmagati, mapak večkrat priti in sodelovati na področju gasilstva.

PRIPIS

Kakor vedno se tudi pri tem kaže skromnost in marljivost naših gasilcev. Tudi uredniški odbor se skupno z vsemi člani našega delovnega kolektiva veseli velikega uspeha na republiškem tekmovanju.

Vsem sodelujočim na tekmovanju v imenu vsega kolektiva iskreno čestitamo in vam želimo tudi v bodoče najlepših uspehov.

Uredniški odbor

Gasilski izlet

Po večkratnih dogovorih da bosta šli obe gasilski desetini, moška in ženska na skupni izlet, se je tokrat želja izpolnila.

Dne 25. 5. v zgodnjih urah nas je najprej pozdravila močna ploha in nas spravila v slabo voljo. V času, ko smo morali na jutranji sprehod do Bleda, se je vreme izboljšalo.

Ob pol petih smo se vsedli na avtobus. Vseh nas je bilo za dva avtobusa, nekaj tudi iz drugih gasilskih društev. Med vožnjo smo videli mnogo lepih krajev, toda s svojim domačim ne zamenujemo.

Med vožnjo smo se za kratek čas kje ustavili, da smo se naužili svežega zraka in od dolgega sedenja malo razgibali in se, veda tudi suha grla malo namočili. V Velsu smo bili malo dalj časa tako, da smo si mesto lahko ogledali. Nato smo z vožnjo nadaljevali. Okrog enajstih smo dospeli v Ried, kamor smo bili namenjeni.

Popoldne ob petnajsti uri smo si ogledali prikaz reševanja iz poslopij, avtomobilov pri prometni nesreči, gašenje lahko vnetljivih tekočin itd. Po tem si je vsak lahko prosto ogledal razstavo in sejem. Videli smo veliko lepih in zanimivih stvari.

Po večerji smo se skupaj še malo pozabavali. Kadar je kdo hotel, je lahko odšel k počitku.

Nedelja 26. 5. je bila lepa in sončna. Do enajstih smo bili prosti, lahko smo si še ogledali sejem ali si ogledali mesto, ob dvanajstih pa smo odšli na kosilo. Po kosilu smo zopet sedli v avtobus in se odpeljali nazaj proti domu. V Salzburgu smo se ustavili in si ogledali mesto. Tako se je naše potovanje bližalo koncu. Vso pot tja in nazaj smo bili dobro razpoloženi. Z lepo slovensko pesmijo smo si krajšali čas.

Soklič Marjeta

Svet za izobraževanje

razpisuje

za šolsko leto 1974/75 naslednja učna mesta vajencev

- TOZD lesna predelava Tomaž Godec, Boh. Bistrica:
 - strojni mizar 2 vajenca
 - strojni ključavničar 3 vajenci
- TOZD lesna predelava Bled:
 - strojni mizar 8 vajencev
- TOZD lesna predelava Mojstrana:
 - strojni mizar 4 vajenci
- TOZD lesna predelava Podnart:
 - brusač orodja in rezil 1 vajenec
 - strojni mizar 1 vajenec

Pogoj: dokončana osemletka. 5. Več vajencev za poklice ozkega profila:

— lesni vajenec s specializacijo — žagar

Pogoj: uspešno zaključenih najmanj 6 razredov osnovne šole.

Vloge sprejema splošni sektor podjetja vse do zasedbe učnih mest.

Požar v kotlovnici na Gorjani

V sredo, 3. julija 1974 se je deset minut pred enajsto uro zaslislal glas sirene v tovarni Bled. Naznanila je nesrečen slučaj, ko je ogenj prestopil meje svojega mesta, ki mu ga je odredil človek.

Gost bel dim se je valil iz kotlovnice pri starem oddelku vrat na Gorjani, kateri se vodi kot zelo požarno nevarni objekt. Prizor je bil v resnici zelo kritičen, saj se je po lesenem in prahu polnem stropu požar bliskovito širil po vsej kotlovnici, ki pa ni majhna, po vsem njenem ostrešju ter z vso silo na vsak način hotel objeti vse ostrežje oddelka vrat, kar bi mu v nočnih urah po vsej verjetnosti tudi uspelo, kar pa bi imelo za naše podjetje in vse zaposlene velike posledice.

Začetnega požara, ko je plamen silovito bruhnil iz pečij ter objel zaboje z lesnimi odpadki, namenjenimi za kurjavo, sam kurjač kljub prizadevnosti z gasilnimi aparati ni bil kos pogasiti. Na pomoč so prihitali delavci iz tovarne, med katerimi je večji del gasilk in gasilcev. Gašenje požara ter varstva pred širjenjem na celotno ostrežje je potekalo v redu, saj je velik del zaposlenih v tovarni, ki so izurjeni člani ter članice gasilskega društva. Tudi ostali, ki niso člani društva so dobro poučeni, kaj in kako pomagati v slučaju nesreče.

Rešili smo, kar se je rešiti dalo. Požar je bil dobesedno odrezan, nekako strnjen v pest, da se ni razširil na vse strani kot bi se sicer lahko in je v začetku imel vse možnosti. V dobro si lahko štejemo, da se je to zgo-

dilo v brezveternem dopoldnevu in ne v noči. Zahvala gre vsem, ki so z dobrim namenom sodelovali in nam priskočili na pomoč tako, da sosednjim gasilskim društvom, katere smo poklicali ni bilo potrebno stopiti v akcijo.

V notranjem prostoru kotlovnice se je gasilo z ročnimi gasilnimi aparati, katerih učinek pa v požaru takega obsega ne odvrne veliko. Z zunanje strani se je z enim curkom vode iz hidranta preprečevalo širjenje požara po ostrešju v brusilnico in delavnico vrat, z enim curkom vode iz motorne brizgalne smo preprečevali širjenje požara na vse ostrežje delavnice vrat ter v samo notranjost delavnice, z dvema curkoma iz motorne brizgalne pa je bil izveden napad, ki je tudi uspel.

Prvi akciji je sodelovalo 35 članov ter članic našega gasilskega društva ter vsi zaposleni v tovarni Bled. Na požarišče so v kratkem času prispeli člani Gasilskega društva Bled z orodnim vozilom, cisterno ter gasilci Gasilskega društva Rečica in Gorje z motorno brizgalno in vso opremo. Nobenemu od sosednjih društev ni bilo potrebno sodelovati pri gašenju požara, a vseeno njim hvala, saj so s tem znova dokazali, da so nam ob vsakem času pripravljeni priskočiti na pomoč.

V eni uri je bil požar pogasjen, za seboj pa je pustil žalostne sledove, ki se ne dajo skriti brez posledic in škode. Človeških žrtev ni bilo. Vzrok požara ter škoda se še ugotavlja in bo po vsej verjetnosti objavljeno v našem Glasilu.

Prosič Janez

Dopisujte v Glasilo!

Pozor, višji honorarji!

Vsem našim dopisnikom, seveda tudi »nedopisnikom«, sporočamo, da je svet za gospodarjenje na svoji 4. seji, dne 13. 6. 1974, potrdil predlog uredniškega odbora za zvišanje honorarjev. V nadaljevanju ga v celoti objavljamo:

A. Honorarji za pismene prispevke

— prispevki, ki zahtevajo veliko zbiranja in samostojnega obdelovanja gradiva: izvorni uvodni članki, izvirne reportaže in literarne sestavki, analize o poslovanju posameznih dejavnosti v podjetju in razprave — **0,80 din**

— samostojni prispevki oziroma komentarji o delu samoupravnih organov in družbenih organizacij, članki o problemih življenja in dela kolektiva ali občine, prevodi zahtevnejših strokovnih tekstov ipd. — **0,60 din**

— prispevki, ki ne zahtevajo večjega angažiranja avtorja, kot: izvlečki iz zapisnikov, prevodi preprostejših tekstov, dodatna obdelava podatkov, ki so jih posamezniki že po službeni dolž-

nosti morali predložiti samoupravnim organom ipd. — **0,40 din**

— zanimiv kratek prispevek do 10 vrstic — **5,00 din**

— šala s poljubno tematiko nad 10 vrstic — **6,00 din**

— krajša šala s poljubno tematiko — **3,50 din**

B. Honorarji za slikovno gradivo:

— originalne fotografije — **8,00 din**

— prosta karikatura ali risana šala se ocenjuje po izvirnosti in obsežnosti od — **15—100,00 din** (o kvaliteti in izvirnosti odloča uredniški odbor)

— shema stroja ali strojne naprave — **40,00 din**

— shema dela stroja ali strojne naprave — **15,00 din**

— samostojno pripravljene grafikon in diagrami — **15,00 din**

— križanke do 20 gesel — **25,00 din**

— križanke do 70 gesel — **40,00 din**

— križanke do 90 gesel — **50,00 din**

— križanke nad 90 gesel — **130,00 din**

C. Ne honorirajo se pa prispevki:

— razni ponatisi iz ostalih sredstev obveščanja

— ponatisi risanih šal in podobnega iz ostalih sredstev obveščanja

— osmrtnice

— poizvedovanja

— zahvale

— oglasi

— preklici

— ipd.

Uredništvo si pridržuje pravico, da vse prispevke, ki zaradi svoje oblike ali vsebine, niso zaletni v zgornjem ceniku, oceni po lastni presoji in določi višino honorarja.

Če morda mnogi do sedaj niste hoteli sodelovati zaradi pre nizkih honorarjev, bo morda vaš trud sedaj le bolj plačan.

V kolikor pa niste hoteli sodelovati iz principa, je pa tudi to zvišanje zaman. Dosedanjim stalnim dopisnikom se pa uredniški odbor za poslano prispevke zahvaljuje; zavedajo se, da je naše »Glasilo« namenjeno informiranosti kolektiva.

— Jakob Vidic, 6. razred

— Jurij Zvan, 6. razred

— Pavel Zvan, 6. razred

Vsem, ki so uspešno zaključili razred, čestitamo. Dopisni način študija zahteva dosti naporov. Potrditev le-teh pa so uspešno opravljene izpiti.

Tisti pa, ki še niso položili vseh izpitov, niso še ničesar dokončno zamudili. Z izpiti bodo nadaljevali po poletnih počitnicah. Zato priporočamo vsem, da kljub letnim dopustom in domačemu delu ne pozabijo na učenje. Tako bo cilj, katerega ste si zadali — dokončati šolo — odtehtal vse napore, ki jih boste vložili v učenje.

Blaževič

Osnovna šola

Koncem lanskega leta smo v sodelovanju z Dopisno delavsko univerzo iz Ljubljane organizirali oddelek osnovne šole v podjetju. Vpisalo se je 27 kandidatov, in to v 5. in 6. razred 5 zaposlenih, v 6. razred 11 zaposlenih, v 7. in 8. razred 8 zaposlenih in v 8. razred 3 zaposleni.

Predavanja so bila ločena za 5. in 6. razred skupaj ter 7. in 8. razred skupaj. Potekala so enkrat tedensko na prosto soboto. Če te ni bilo, pa v nedeljo.

Eden od kandidatov je zapustil podjetje, drugi pa so sorazmerno dobro obiskovali pred-

avanja. Po končanih predavanjih so imeli redno izpite na Bledu. Kdor teh ni položil na Bledu, je moral v Ljubljano, kjer so bili izpiti vsako zadnjo soboto v mesecu.

Do konca junija so končali razrede, v katere so se vpisali:

— Jakob Arh, 7. in 8. razred

— Urška Jan, 7. in 8. razred

— Albin Medja, 7. in 8. razred

— Franc Koder, 8. razred

— Polde Kovačec, 5. in 6. razred

— Andrej Lakota, 5. in 6. razred

— Miroslav Lojvec, 5. in 6. razred

— Jože Mencinger, 6. razred

— Boris Sodja, 6. razred

Spomini na moja otroška leta

Na moja otroška leta se danes nič rad ne spomnim, saj so mi samo v žalost. Prav dobro se spomnim od petega leta naprej. Kajti prejšnji spomin je le neka daljnja senca v daljavi. Do petega leta smo se že petkrat selili. Prva selitev je bila k očetovim daljnjim sorodnikom. Tam je bil lep kraj. Očetu nisem bil preveč pri srcu, zato sem bil zmeraj zadnji. Toda spomnim se ga le kot neko resno senco pred menoj.

Za hišo je bila mlaka. Okrog nje pa vse živo in veselo. Tu smo lovili žabe in se z njimi igrali. Nekega dne smo mami vzeli veliko posodo in se vozili po mlaki. Okrog poldneva pa pride oče domov, mi smo obstali kot vkopani. Nato oče vpraša, kdo se je to spomnil. Vsi so rekli Poldi. Ne vem, je bilo res ali ne, samo tepen sem bil jaz.

Tu je oče zbolel in je kmalu umrl. Zadnja očetova pot mi ni bila preveč boleča, saj nisem razumel, kaj sploh je to. Peljali so ga na vozu, jaz sem pa stinjal samo zato, da bi se peljal.

Se isto leto je pripeljal stric mojega starejšega brata, ki ga sploh nisem poznal. Krsta je bila bela, zakaj bela, če pa je bila očetova črna? Tu se spomin zgubi, se pojavi spet v drugi hiši, tu so bili še domači. Imeli so svoje čebele in svoj med. Ko so delili svojim otrokom, smo tudi mi prosili zanj, so bili tako dobri in ga dali vsakemu po žličko. To je bila dobrota, za nas res velika.

Ker je mati ostala sama s štirimi otroki, je pač vsak z nami gospodaril po svoji želji. Tudi tu nismo bili dolgo in smo se selili na samotni kraj. Gospodinja je bila zelo huda, vsako nedeljo mas tje prišla ogledat in okregat, kakšni smo. Mati je morala po cele dneve delati pri kmetu za nas za hrano. Tudi te hude ženice je bilo konec.

Mama nam je povedala, da bomo šli stran. Teško smo pričakovali dnova. Res je prišel čas, ko pride nekdo z vozom. Naložimo našo kramo, kar smo imeli. Vsi se veselimo novega doma.

Sli smo skozi gozd po zelo blatni cesti. Konja sta težko vlekla naš tovor. Bilj smo že čez pol poti, kar se prednje kolo pogrezne v blato in voz se prevrne. Vsi smo prestrašeno gledali, mama pa jokala. Precej loncev in krožnikov se je pobilo. Pomagali smo, kar smo mogli, preložiti voz, ga postaviti nazaj na noge in spet natovoriti. Velikokrat smo se otroci spomnili na ta kraj, hodili obiskat naše krožnike, kjer so ležali razmetani po gozdu.

Naš novi dom leži na hribčku. Za hišo je velik gozd, v katerem je bilo naše zavetišče, saj smo pretaknili in preiskali vse gozdne sadeže. Nekega poletnega jutra si vzamem košaro z željo, da bom prinesel domov polno gob. Dolgo časa hodim, veliko sem nabral, kako to? Saj sta mi brat in sestra trdno zatrdila, da jih ni, jaz sem pa toliko na-

bral. Od same sreče sem še na lakoto pozabil. Med potjo domov srečam zelenega martinčka. To je bilo še eno veselje. Vzel sem palico, pa za njim. Ko sem ga že dovolj razjezil, se obrne — kmalu bi me bil ugriznil, ga preskočim, udarim in zadel sem ga. Pozneje sem celega razkopal. Pozno zvečer se vrnem domov. Mati je prišla z dela, ji povem, koliko gob sem nabral. Pregledala je vse in se nasmejala in rekla: »Priden si bil, samo kaj, če pa niso prave.«

Teško mi je bilo pri srcu, pa vendar je bila mati vesela. Zakaj, ne vem.

Nekega nedeljskega dopoldneva pridemo otroci od pete maše, mati je imela kosilo že pripravljeno, kaj tje bilo, ne vem. Pri kosilu reče mama: »Poldi, danes sem govorila z neko teto, da bi te rada imela za pastirja.« Starejšega brata Maksa že ni bilo doma. Kdaj je odšel služiti, ne vem. Popoldan res pride tista teto po mene in jaz grem od doma. Med potjo misva veliko govorila, srce je bilo nemirno, kako bo sedaj. Prišla sva na njen dom, ves sem bil začuden, vse mi je razkazala. Kmalu sem se privadil novemu kraju. Staro teto sem imel rad, samo njega sina, ki je pričakoval poziva k vojakom, ne, ta me je skoraj vsak dan tepel. Pa tudi z mamo se je večkrat kregal. Nekega dne vem, da sta se celo stepla, sin je bil močnejši. To je bilo za mene slabo, ker je potem imel še večjo oblast nad menoj. Kopali smo krompir, teto in jaz sva ga pobirala, sin je pa sedel zraven. Ko sva nabrala koš poln, ga je nesel na voz. Zvečer pa pasel tisto muhasto Sivo.

Večkrat mi je vzela vrvo iz rok in zbežala. Nemočen sem jo lo-

vil in iskal. Prišel je sin na pomoč. Se preden je začel Sivo loviti, sem bil jaz tepen. To leto sem tudi začel hoditi v šolo. Nisem bil dolgo tu, naskrivaj sem odšel domov, nič več nazaj.

Doma se nisem dobro znašel, že sem šel daleč proč od doma služiti. Tu je bilo toliko živine, čeprav sem hodil že v šolo, nisem znal prešteti. Veliko dela je bilo, vsak dan vso živino nakrmiti, počesati, vsi smo delali — dve dekli, hlapec in jaz. Za nalogo sem imel vso govejo živino za čistiti. Za igranje ni bilo več časa, čeprav sem se tu in tam kje zaigral. Potem pa sem bil okregan alj tepen.

Velikokrat sem se spomnil, kaj je z mamo doma in na tisti obširni gozd za hišo, v katerem sem se tako rad sprehajal. Delati sem moral zmeraj od ranega jutra do poznega večera. Samo v nedeljo po kosilu, pa do takrat, ko je bilo treba gnati na pašo, sem bil prost.

Največja radost in veselje je bilo takrat, ko so bile mlade ovčke. Te so bile prave igračke za mene. Te ovčke, male, lepe, nežne, so pomenile vse moje veselje, mojo radost, katero sem imel tukaj.

Čez tri leta sva prišla v stik z bratom, kako, pa še danes ne vem. Potožila sva si drug drugemu, kako se imava. Čez tri tedne sem menjal službo. Pozneje sem še trikrat menjal službo, nikjer ni bilo kaj prida, samo s to razliko, da sem bil starejši in bolj iznajdljiv. Moja pastirska in hlapčevska leta so grenka preteklost, bilo je deset let in pol. To so bili časi, ko sem si vedno želel biti velik, da grem v službo.

Pripis uredništva:

To je bila najboljša naloga obiskovalcev večerne osnovne šole, ki jo je napisal naš sodelavec Leopold Kovačec.

O delu mladine

Sodoben način proizvodnje in tempo razvoja nam narekujejo čimvečjo izobrazbo in poznanost med ljudmi. To seveda v največji meri velja za nas mlade, ker v našem podjetju do sedaj nismo imeli mladinskega aktiva ali podobne organizacije, ki bi povezovala mlade. Na pobudo sindikalnega sveta, občinske konference zveze mladine in partijskega aktiva smo ustanovili iniciativni odbor za ustanovitev aktiva mladih delavcev.

Kaj naj bi bil namen aktiva mladih delavcev? Gotovo je, da samo nekaj posameznikov ne predstavlja vse mladine v podjetju, zato je namen bodoče organizacije povezati vse mlade in jih oz. nas usposobiti za dobre državljanje naše socialistične družbe. Seveda pa tu ne smemo pozabiti na odnose do soljudi in odnose do lastnine. Zdi se mi, da so ti odnosi vse prej kot zadovoljivi. V svoji mladostni vnetosti zanemarjamo in podcenjujemo delo in naporke starejših, ki so nam priborili tak svet, v kakršnem živimo. Navete starejših jemljemo le kot taranje starih ljudi in starokopitne in nemoderne nazore, ki jih imamo za stare in že odslužene. Dejstvo je, da so starejši bolj izkušeni, kajti prehojena pot, ki jih je izoblikovala v graditelje naše domovine, nas mlade še čaka. Zdi se mi, da včasih tudi starejši ne upoštevajo naših misli in dejanj za pravilne. Smatrajo, da smo mi mladi preveč revolucionarni in hrabri, da bi zmogli vse naloge, ki si jih začrtamo. Sele dve leti je, kar smo dobili novo tovarno. Toda verjetno se ne zavedamo dobro, kaj imamo. Smo eni izmed redkih, ki imamo tako sodobno in modernizirano tovarno. Verjetno se ni še nihče vprašal, kdo je pripomogel k taki razsežnosti naše tovarne. To so bili naši predhodniki, tisti, ki jih ni več v naši delovni organizaciji ali pa so morda še, in še ustvarjajo. Ta odnos, ki ga moramo imeti

do lastnine, naj bo tak, kakršnega si želimo mi od svojih zanamcev do tistega, kar bomo ustvarili mi.

Prav tako je namen aktiva mladih delavcev izboljšati strokonost mladine. Tudi športno področje je eno izmed tistih, ki so zanimiva oz. pomembna. Skrbeti moramo za zdrav duh v zdravem telesu. Športno področje je pri nas, lahko rečem, na nuli. Razen lesariade ni nobene podobne manifestacije. Toda še na lesariadi je več starejših kot mladih. Kot prvo moramo ustanoviti v naši novi organizaciji športni odbor. Le ta naj bi imel nalogo dvigniti delovanje mladine na športnem področju. Organizira naj športna tekmovanja v okviru same tovarne. Prav tako lahko s tovarno v Bohinju organizira tekmovanja in seveda sodelujemo z drugimi organizacijami v občini. Seveda pa bomo razvijali tisto vrsto športov, za katerega bo največ zanimanja.

Iz vrst članov aktiva mladih delavcev se kasneje izbere kandidat za razne družbenopolitične organizacije (OK ZM, zveze sindikatov, itd.). Jasno je, da bomo čez nekaj let zavzeli mi mladi pobudo pri vodenju naše tovarne in družbe. Zato je važno, da že sedaj pričnemo sodelovati s tistimi organi, ki so za dolženi za to.

Zato vas v imenu iniciativnega odbora pozivam: sodelujte z nami, sodelujte s pripombami in predlogi in seveda s svojim delom, kajti še vedno držijo staro pravilo oz. načelo »v slogi je moč«.

Upam, da to delo konference ne bo ostalo samo na papirju, ampak, da se bomo z vsemi močmi spoprijeli z nalogami in težavami, ki so pred nami. Seveda pa je delo že vnaprej zapisano neuspehu, če ne bomo enotni in polnoštevilni, kajti vsi smo člani aktiva mladih delavcev in ne samo nekateri posamezniki.

Rafko Šolar

Pogled na del razstavnega prostora iz prehodnega mostu na sejmu v Münchnu

Mladina o svoji novi organizaciji

V soboto, dne 29. 6. 1974, smo v tovarni Bled ustanovili mladinski aktiv. Med 75 povabljenimi mladimi, ki so zaposleni v tovarni se je konference udeležilo majhno število mladincev, komaj toliko, da smo bili sklepčni. Od povabljenih gostov so se konference udeležili tov. Jurij Hočevar, dipl. ing. — direktor, tov. Jože Kastelic, vodja tovarne Bled in Malej Pavel, predsednik AMD — aktiva mladih delavcev Bohinj.

Povabili smo tudi predstavnike občinske konference ZM, toda konference se niso udeležili.

Kljub maloštevilni udeležbi je konferenca stekla po načrtanem programu. V kratkem govoru je tov. Šolar Rafko — predsednik iniciativnega odbora prebral kratko poročilo o delu mladine v preteklosti. Za tem sta nam spregovorila še tov. Hočevar in Kastelic.

Nato smo za delovnega predsednika izvolili tov. Franca Mačka, ki je uspešno vodil konferenco. Za tem smo izvedli javne volitve vodstva mladinskega aktiv.

Izvoljeni so bili naslednji mladinci:

Šolar Rafko — predsednik
Maček Franc — sekretar
Potočnik Poldka — blagajnik
člani odbora so še Janša Ivan-ka in Bolčina Slavko.

Delo mladinskega aktivna bo razdeljeno po komisijah in sicer:

1. komisija za kulturo: Kržan Janez, Slibar Srečo, Bolčina Slavko

2. idejno-politična komisija: Maček Franc, Luskovec Alojz, Robič Anton

3. komisija za informacije: Janša Ivanka, Potočnik Poldka, Zupanc Samo

4. komisija za šport: Šolar Rafko, Antunovič Franjo, Potočnik Matevž, Ratek Ivan

Sprejeli smo tudi program dela naše nove organizacije:

1. Orientacijski pohod na dan borca,

2. ogled tovarne »Tomaž Godec« Boh. Bistrica

3. športna tekmovanja

4. proslave krajevnih praznikov

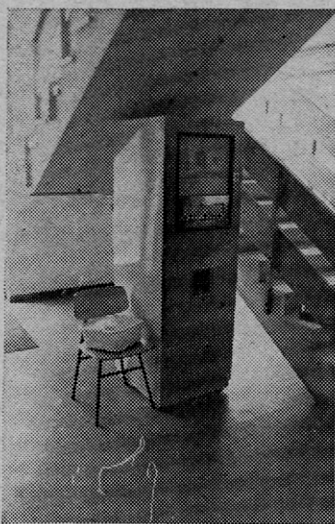
5. predavanje (Tone Svetina).

Predsednik AMD Bohinj tov. Malej nam je spregovoril nekaj besed o njihovi mladinski organizaciji in njeinem delovanju in seveda tudi o njenih težavah.

Nekdo izmed navzočih je predlagal, naj bi ustanovili foto krožek. Prav tako smo na konferenci izrazili željo, da bi z mladinci skupnih služb oziroma uprave tvorili en AMD — aktiv mladih delavcev in tako ustvarili večjo moč mladincev v našem kolektivu — TOZD Bled.

Po konferenci je bila skromna zakuska, na kateri smo se prosto pogovarjali.

Solar Rafko

Osamljenost

Še srečo imamo, da letos ni pasje vročih dnevov, pa četudi bi bili, bi ostal avtomat za pijače tako osamljen, kot je na sliki.

Kupilj smo ga za velik denar, postavili, uporabljali, sedaj pa že nekaj tednov stoji neuporaben, vzeti dvestosedemdesetim žejnim v posmeh.

Nekdo v TOZD Bled bo moral poskrbeti tudi zanj. Kdo in kdaj?

Medtem pa vlak odpelje proti Bohinju.

Miha iz pogovorov med dekletimi ugotovi, da nameravata v Ljubljano k teti. Nato se oglasi: »Punci nič me ne briga, kar tako me zanima, ali imata v Bohinju tudi kakšno žlahto.«

JE KOMAJ RES

Mama: »Sinček, daj, jej še zelje, boš videl kako boš zrastel!«

Sin: »Če bi bilo to res mama, potem bi bil zajec velik kot vol!«

Tand

PRIMERNA NAGRADA

— »Ti, Janez, kaj boste pa delili za petindvajset let dela pri podjetju?«

— »Veš Miha, zate ki vedno zamujaš na delo bi bila primer- na taka ura, ki ti bo vhodni listek v tovarno naredila kar doma!«

VSE V ENI SAPI

»Tovariš mesar, ali imate kaj kosti za našega psa, moj Janez mi je naročil, da mu moram za večerjo skuhati juho!«

PRIHRANEK

Mož in žena stojita pred izložbo s klobuki.

Ona: »Kateri klobuk ti je najbolj všeč?«

On: »Ta, ki ga imaš na glavi!«

Tand

Španija, dežela sonca

V modi pa Španci nič ne zastajajo za Italijani in Francozi in Angleži, ki jo imamo za najmodernejšo v Evropi. Za njimi smo Jugoslovani dolga leta zelo zaostajali, zadnje leto ali morda dve pa jih že kar dobro dohajamo, posebno ženska moda, ki je vedno pred moško.

Seveda pa noben turist ne pozablja na spominčke. Vsaka dežela ima svoje znamenitosti, posebnosti in spretni trgovci so pač te znamenitosti »pretopili« v spominčke. Bikoborbe so ena največjih znamenitosti Španije in ker je njihova »sveta žival«, jih v trgovinah s spominčki ne manjka. Lahko izbiraš med velikimi kostmi kot so že precej veliki psi, imajo pa tudi žepne izdaje in mi Slovenci smo bolj z majhnimi žepi pokupili »žepne bikce«. Tudi Don Kihotov ne manjka. Potem lahko izbiraš med različnimi steklenicami, različnimi ladjami, mlini na veter in še in še. Pač spominčkov nikjer ne manjka in tudi v Španiji ne.

Prav zadnji dan našega bivanja pa smo prihranili za ogled corrido ali po naše bikoborbe. Nedelja to je dan bikoborb. Tam se zbere vsa Španija: od magnatorjev do preprostih državljanov, od signorit do starih mamic. Bolj premožne se spravijo na senčno stran teatra, kajti tam so vstopnice še enkrat dražje kot na sončni strani, toda obe strani sta bili polni. Tudi mi smo se zdrenjali med srdite Špance, željni krvi. Imel sem podoben občutek kot na nogometni tekmi Crvena zvezda—Partizan, kajti prav tako navdušenje je bilo tam. Španci so rjuli in cepetali ter si pulili lase. Štirje toreatorji so dražili bika, toda ta je bil bolj lene narave in se sploh ni dosti menil zanje. Toda nato je prišel glavni bikoborec, ga zabodel nekam za vrat, bik je zatulil in se zgrudil. Množica tridesettisoč ljudi pa je vpila »ole«. Nato so privlekli drugega bika. Tega je dražil samo eden. Metal mu je

puščice in ga pahljal s tisto rdečo cumjo, da je bil bik čisto penast, nato ga je hotel zabosti, toda gotovo je falil, kajti bik je tako zapihal, da je žaganje, s katerim so posuli kri prejšnje žrtve letelo okoli kot bi ustrelil. Množica je tulila in živžgala in gotovo bi zadavila tega ubogega dečka, ki mu ni uspelo, da bi podrl bika. To mu je krepko vrnil. V trenutku se je obrnil in z glavo sunil toreatorja, da je zletel kake dva metra v zrak in nato mehko pristal na zemlji. Nato se je pobral in odšel za ogrado, kot da se ni nič zgodilo. Toda imeli smo tako pozicijo, da smo videli, kaj se dogaja za »kulisami« in ta revež se je ko je prišel zadaj kar zvijal od bolečin. Toda te krvave zgodbe še ni hotelo biti konec. Do konca so »prevrnili« še šest bikov. In ko so na koncu koncev ugotovili, da je zaloga govejega mesa dovolj velika za cel teden so prenehali s tem klanjem. Španci so veselo zapuščali areno, kot pri nas nogometno tekmo kadar zmaga Zvezda z 2:0.

Vsi »krvavi« smo jo mahneli v oštarijo in se s pivom otresli »krvave« mrzlice. Še celo popoldne so nam duhoviti tistih bikov hodili po glavi.

Dan odhoda je. Kar ne moremo verjeti, da je konec uživanja, zabušavanja in konec avanturizma. Na letališču smo in zopet pozdravljamo staro slovensko navado, zamudo, kajti našega letala iz Brnika že dve uri ni in končno je le prišel. Še zadnje formalnosti in že smo v letalu. Zadnjič pozdravljamo: Adios Espana, adios Palma de Mallorca, Arenal, Campastilla, adios Corrida, Flamenco — adios. Čeprav Španci pravijo adios kadar se poslavljajo, pa smo mi rekli drugače. Preveč lepega zapuščamo in rajne recimo: HASTA LA VISTA ESPANA — nasvidenje — Buenos días Jugoslavija.

Solar Rafko

Kronika

STANJE ZAPOSLENIH KONEC JUNIJA 1974

TOZD »Tomaž Godec«	
Boh. Bistrica	352 + 8 vajencev
TOZD Bled	265 + 2 vajenca
TOZD Mojstrana	36 + 2 vajenca
TOZD Podnart	45
DSSS	118
	815 + 12 vajencev

KAR SE JANEZEK NAUČI

Teta je bila teden dni na obisku. Ko se je poslavljala ob odhodu — mama dregne malega Janezka naj vendar pozdravi teto. Končno se Janezek odločno odreže:

»Vendar že enkrat!«

Teta odide, mama pa nad sinom: »Ja Janezek, kako pa si vendar pozdravil teto?«

Janezek pa: »Ja, mama, saj si ti zadnjič ravno tako rekla!«

MASČEVANJE JE SLADKO

Miha in Janez stopita na vlak. Med drugimi potniki vstopita tudi dve mladi dekleti. Vsedeta se nasproti Janeza in Miha. Janez pomežikne Miho in dekleti ogovori: »Ja kam pa kam, dekleti?« Ena od njih pa osorno: »Vaju nič ne briga!«

Humor

Razgovor med sodelavcema na Pokljuki

Sedela sta Peter in Pavel ob kozarčku merlota po kosilu. Modrovala sta, Peter zgovoren, Pavel poslušen.

Peter z zobotrebem v ustih, Pavel brez.

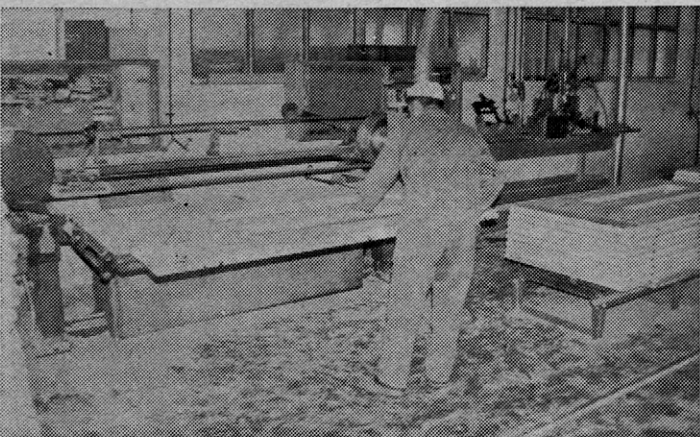
Pavel vpraša: Peter, zakaj tako grizeš zobotrebec?

Peter: iz navade.

Pavel: Jaz sem pa mislil, da delaš sekance za ISO-SPAN.

Neuradno: Dne 28. 6. 1974 popoldne se je v TOZD »Tomaž Godec« Boh. Bistrica zamašila transportna naprava in so morali ustaviti delo zaradi sekanc za ISO-SPAN.

Ni kaj, Pavel je hotel postati izumitelj.

Proizvodnja vrat

Sanje

Prav potihno si se priplazil v moje sanje, odšla sva na dolgo in mirno potovanje. Odšla sva v daljave in sončne gaje.

Nedelja, kot takrat bila je...

Pa si utrgal droben cvet na češnji,

in mi dejal, da sem kot cvet, ki si ga držal v rokah.

Toda nisi mi dejal, da se imava rada.

Potem si beli cvet vrgel proč.

Uvenel je samotni in ves temen tam med travo...

Potem je vse prekrila tema, ostala tujca in samotna sva.

Kadar zagledam češnjevo vejico spomladi,

se spominjam časov, ko imeli smo se radi...

In takšnih sanj ne sanjam več. Ostal je le spomin boleč,

in žalostne oči, prežalostne oči. A tebe moč mi pozabiti ni...

Dežman Janja

Člani uredniškega odbora:

Robič Ivan, glavni urednik

Jeglič Silva, tehnični urednik

Žitnik Janez, Pretnar Jasna, Trojar Andrej, Mencinger Franc, Kraigher Ciril